

[REDACTED]

חוות דעת מקצועית

[REDACTED]

[REDACTED]

אני החתומה מטה [REDACTED] תבקשתי על ידי [REDACTED] להכין חוות דעת מקצועית בסוגיות בתחום מומחיותי, לצרכי הגשתה למשרד החינוך (להלן: "המשרד") בעניין תנאי מכרז פומבי מס' 4/2.2026 למתן שירותי השגחה על נבחנים בבחינות הבגרות והסמכה לטכנאים והנדסאים שפרסם המשרד (להלן: "המכרז" ו"השירותים" בהתאמה), ובמידת הצורך להגשתה במסגרת עתירה בנדון.

חוות דעתי המקצועית נתבקשה ביחס לשאלות תמחור שעלו במסגרת תנאי המכרז, כאשר מטרת חוות הדעת היא לענות על השאלה: האם תמחור התמורה (המרבית) שנקבע על ידי המשרד במסגרת המכרז, משקף את כלל מרכיבי עלות ההשגחה על פי תנאי המכרז ועל פי חוק (ואף מאפשר רווח), או שמא התמחור הינו תמחור בחסר, שעמידה בו תוביל בהכרח להפסד.

אני נותנת חוות דעת זו במקום עדות בבית המשפט ואני מצהירה בזאת כי ידוע לי היטב שלעניין הודאות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בבית המשפט, דין חוות דעתי זו כשהיא חתומה על ידי כדין עדות בתצהיר מאומת שנתתי בבית המשפט.

ואלה פרטי השכלתי וניסיוני:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

וזאת חוות דעתי

רקע כללי

בתאריך 25/01/2026 פרסם המשרד את המכרז שבנדון, שעניינו קבלת הצעות מחיר בעבור הפעלת מערך שירותי השגחה על נבחנים בבחינות הבגרות והחסמכה לטכנאים והנדסאים. המשרד מבקש במסגרת המכרז הצעות עבור תפעול מערך ההשגחה על נבחנים בבחינות הבגרות בבתי הספר ובמרכזי בחינות לסוגיהם, ובתוך כך גיוס משגיחים ובעלי תפקידים שונים, הכשרתם, והעסקתם בביצוע מטלות ההשגחה לאורך השנה, במחזורי בחינות הבגרות והחסמכה. בנוסף, יידרשו הזוכים לספק שירותי עזר להשגחה במשימות כגון: שעתוק, הקראה, שכתוב ותשלום לבעלי תפקידים שונים (כגון רכזי השגחה, סגני רכזי השגחה, משגיחים תורנים, נאמנים פנימיים, משגיחים בבחינות אחרות).

המכרז מתייחס לשישה מחוזות (מחוז 1 – חיפה, מחוז 2 – הצפון, מחוז 3 – ת"א, מחוז 4 – המרכז, מחוז 5 – ירושלים כולל מנח"י [מינהל חינוך ירושלים], מחוז 6 – הדרום), כאשר כל מציע יכול להגיש הצעה לכל המחוזות או חלקם, אבל יזכה ככלל עד שלושה מחוזות (לפי כללים שפורטו).

לגבי כל מחוז נדרש המציע לפרט את התמורה המבוקשת על ידו להעסקת בעלי תפקיד שונים (משגיחים, רכזי השגחה ועוד), כאשר במכרז נקבע תעריף מרבי שהמציע לא רשאי לחרוג ממנו בהצעתו (ובמילים אחרות – התחרות בין המציעים במכרז, הינה על ההפחתה מהתעריף המרבי הנ"ל, שאמור כמובן לכלול את כל עלויות הספק, כפי שיפורט, וכן את רווח הספק).

בנוסף נקבע במכרז שכר הבסיס המינימלי שעל הספק לשלם (לשעת עבודה) לכל אחד מבעלי התפקידים, כאשר יש להעמיס על שכר הבסיס השעתי, עלויות נלוות לשכר הכוללות בין היתר ביטוח לאומי מעסיק, ימי חופשה, דמי מחלה, פנסיה (גמל), פיצויים, נסיעות, הבראה והוצאות נוספות שאינן משולמות כרכיב נפרד, כגון שעות עבודה של בעלי תפקידים (מנהל פרויקט לכל אזור, מנהל הדרכה, מנהל תפעול, רכזי גיוס ותפעול, חשבי שכר וכד') וכן הוצאות תפעול הפרויקט (שכירות, אתזקה, פרסום, מחשוב וכד')¹.

חוות דעת זו, לצרכי פישוט, תתייחס לנתוני אזורי [REDACTED] אך אותם העקרונות והממצאים חלים באותה מידה לגבי כל האזורים.

כחלק מההליך המכרזי הופנו למשרד שאלות הבהרה, ופורסמו מספר קבצי הבהרות. חוות דעת זו מתייחסת לתנאי המכרז המעודכנים ליום חתימתה "חוברת המכרז המעודכנת לאחר סבב ההבהרה הרביעי מיום 4/3/2026". אציין שחוות דעת זו מעדכנת חוות דעת קודמת שנחתמה ביום 4.3.2026, הן בעקבות עדכון תנאי המכרז בהבהרה מספר 4, והן בעקבות העמקה נוספת של הבדיקות שהתאפשרה לאור דחיית מועד ההגשה.

התמורה המרבית שמציע יכול לקבל בגין השירותים, אל מול התמורה המינימלית לעובדים

התמורה אותה זכאי מציע לקבל נגזרת מסוג מבצע ההשגחה בבחינת הבגרות (משגיח רגיל או משגיח לקוי), וממשך הבחינה כפי שהוגדר בלוח הבחינות של אגף החינוך במשרד. לכל בחינה משולם משך הבחינה, בצירוף 25% ממשך הבחינה (אחוז שאמור לשקף זמן הארכת בחינה ממוצע) וכן חצי שעה להתייצבות והתמקמות המשגיחים ו-10 דקות לפתיחת הכספות וחלוקת המבחנים². משך כולל זה לצורך תשלום עבור כיתת בחינה (ראה בסעיף 3.19 למכרז) מכונה "מנת בחינה".

¹ סעיפים 6.24, 6.25 למסמכי המכרז.
² סעיף 4.18.1.3, 4.18.1.4 למסמכי המכרז

התמורה המינימלית לעובדים עצמם (הן משגיחים והן בעלי תפקידים נוספים), נקבעה בסעיף 4.16.4 למכרז, ולפיה הספקים מחויבים לשלם לעובדים תעריף שעה מינימלי המחושב לפי שכר המינימום (כפי שמתעדכן מעת לעת), בתוספת אחוז שנקבע בהתאם לסוג התפקיד, וזאת לפי הטבלה הבאה:

התפקיד	תוספת לשכר המינימום	תעריף מינימלי לשעה
משגיח רגיל	15%	39.5 ₪
משגיח תורן	15%	39.5 ₪
משגיח על נבחנים בעלי לקויות למידה	24%	42.6 ₪
רכז השגחה	30%	44.6 ₪
סגן רכז השגחה	25%	42.9 ₪
משגיח בבחינות אחרות	15%	39.5 ₪

התעריף המירבי למנה מחושב באופן הבא: את משך המנה בשעות (משך הבחינה בצירוף התוספות כמפורט לעיל) יש לכפול בעלות השכר השעתית למעסיק (השכר השעתי המינימלי לעובד בתוספת כל עלויות המעסיק על פי דין, כפי שגם פורט במבוא³), לקבלת עלות השכר למנה. על עלות השכר ישירה זו, יש "להעמיס" הן את ההוצאות התפעוליות של הספק⁴ והן תקורות אחרות שלו (כגון עלות בעלי תפקידים שהמשרד לא משלם ישירות בגין העסקתם)⁵, ועל כך אלה יש להוסיף את רווח הספק.

להלן טבלה שצרך המשרד להבהרה 4 (שפורסמה כאמור ביום 4.3.2026), המרכזת את נתוני התמורה למנות לעומת התמורה השעתית שהמשרד דורש שתשולם לעובד, כאמור בסעיף 4.16.4 למכרז:

סוג משגיח	סוג המנה	שעות למנה לאחר תוספת 25% תוספת זמן	שעות למנה לאחר תוספת 30 דקות לפני בחינה	שעות למנה לאחר תוספת 10 דקות	מחיר מינימלי לשעת עבודה	עלות שכר שעתית כוללת	עלות שכר כוללת למנה	מחיר מקסימום למנה כולל הוצאות תפעוליות, תקורה ורווח של 25%
משגיח	1.5	1.875	2.38	2.54	39.5	51.94 ₪	132.01 ₪	165.02 ₪
משגיח לקויות	1.5	1.875	2.38	2.54	42.6	55.28 ₪	140.49 ₪	175.61 ₪
משגיח	2	2.5	3.00	3.17	39.5	51.94 ₪	164.48 ₪	205.59 ₪
משגיח לקויות	2	2.5	3.00	3.17	42.6	55.28 ₪	175.04 ₪	218.80 ₪
משגיח	2.5	3.125	3.63	3.79	39.5	51.94 ₪	196.94 ₪	246.17 ₪
משגיח לקויות	2.5	3.125	3.63	3.79	42.6	55.28 ₪	209.58 ₪	261.98 ₪
משגיח	3	3.75	4.25	4.42	39.5	51.94 ₪	229.40 ₪	286.75 ₪
משגיח לקויות	3	3.75	4.25	4.42	42.6	55.28 ₪	244.13 ₪	305.16 ₪
משגיח	3.5	4.375	4.88	5.04	39.5	51.94 ₪	261.86 ₪	327.33 ₪
משגיח לקויות	3.5	4.375	4.88	5.04	42.6	55.28 ₪	278.68 ₪	348.35 ₪
משגיח	4	5	5.50	5.67	39.5	51.94 ₪	294.32 ₪	367.90 ₪
משגיח לקויות	4	5	5.50	5.67	42.6	55.28 ₪	313.23 ₪	391.53 ₪

³ הכוללות בין היתר ביטוח לאומי מעסיק, ימי חופשה, דמי מחלה, פנסיה (גמל), פיצויים, נסיעות, הבראה וכד.

⁴ שכירות, אחזקה, פרסום, מחשוב, הוצאות מימון, ביטוחים, ערבות ביצוע וכד.

⁵ שעות עבודה של בעלי תפקידים כגון מנהל פרויקט לכל אזור, מנהל הדרכה, מנהל תפעול, רכזי גיוס ותפעול, חשבי שכר וכד, אינן משולמות כרכיב נפרד.

נקל לראות כי המשרד חישב באופן אחיד את רכיב עלות המעסיק למשגיח רגיל לפי 31.49% (51.94 ש"ח חלקי 39.5 ש"ח).
ואת רכיב עלות המעסיק למשגיח לקויות לפי 29.76% (55.28 ש"ח חלקי 42.6 ש"ח).

ניתן גם לראות כי המשרד הוסיף 25% באופן אחיד בגין ההוצאות התפעוליות וכן התקורות הנוספות וכן בגין רווח מירבי (מכיוון שמדובר במחיר מקסימום – התחרות הינה על ההנחה שיתנו המציעים מתוך אותו רווח מירבי שאמור להיות מגולם בתוך רכיב זה).

מכיוון שלעלות השכר השעתית הוספו כאמור באופן אחיד 25%, נמצא שבמונחים שעתיים, התעריף המרבי כולל הוצאות תפעול תקורה ורווח לשעת השגחה הינו 64.92 ש"ח למשגיח רגיל (51.94 ש"ח*1.25), ו- 69.1 ש"ח למשגיח לקויות (55.28 ש"ח*1.25). דרך אחרת לראות זאת מן הטבלה שלעיל, הינה תלוקת המחיר המרבי למנה (בעמודה האחרונה) במספר שעות ההשגחה המתומחרות במנה.

ביחס לשאר בעלי התפקידים שאינם משגיחים, מוגדרת תמורה שעתית מרבית (כלומר הסכום המרבי שיכול מציע לבקש עבור שעה של העסקתם) בסעיף 14.16.4 למסמכי המכרז. לחץ טבלה שצרף המשרד להבהרה 4 (שפורסמה כאמור ביום 4.3.2026), המרכזת את השכר המירבי לשעה לעובדים אלה, לעומת התמורה השעתית המינימלית שהמשרד דורש שתשולם להם:

סוג כוח אדם	שכר	עלות שכר	עלות שכר מקסימום לשעה כולל הוצאות תפעוליות, תקורה ורווח של 25%
רכז השגחה	₪ 44.6	₪ 57.43	₪ 71.78
סגן רכז השגחה	₪ 42.9	₪ 55.60	₪ 69.50
משגיח תורן	₪ 39.5	₪ 51.94	₪ 64.92
נאמן פנימי	₪ 42.9	₪ 55.60	₪ 69.50
משגיח בבחינות אחרות	₪ 39.5	₪ 51.94	₪ 64.92

נקל לחשב כי לגבי רכז ההשגחה חושבו עלויות שכר בסך 28.76% (57.43 ש"ח חלקי 44.6 ש"ח), לגבי סגן רכז ההשגחה והנאמן הפנימי חושבו עלויות שכר בסך 29.6% (55.6 ש"ח חלקי 42.9 ש"ח), ולגבי משגיח תורן חושבו עלויות שכר בסך 31.49% (51.94 ש"ח חלקי 39.5 ש"ח) [כמו לגבי משגיח רגיל – ראו לעיל].

נמצא שלגבי כל בעלי התפקיד – הן המשגיחים לסוגיהם (במסגרת תחשיב המנה) והן בעלי התפקיד האחרים (במסגרת תחשיב שעתית) – רכיב עלויות המעסיק נע בתחשיב המשרד סביב 30% לערך.

בחינת סעיפי העלות ותמחורם

על מנת לשקף את תמחור העלויות, נערך חישוב המבוסס על דרישות המכרז, חקיקת המגן ונתוני ביצוע המופיעים במכרז (תוך הקפדה להתייחס לנתונים אובייקטיביים ככל שניתן, וכן וידוא שנתוני ביצוע בפועל – ככל שנעשה בהם שימוש - מתייחסים להיבטים שבהם אין שינוי בדרישות). החישובים נעשו, כאמור, ביחס למחוזות [REDACTED], אך עקרונית החישוב נכונים באותה מידה כלפי כל האזורים. החומרים שהועמדו בפני כלל את מסמכי המכרז המקוריים, קבצי ההבהרות וכן מסמכים נלווים נוספים, כמו גם נתוני הכנסות והוצאות [REDACTED].

מתודולוגיית בחינת עלויות הספק

לצורך בחינת עלויות התמחור נערך חישוב של עלות מעסיק שעתית להעסקת כל אחד מבעלי התפקידים במערך ההשגחה תוך העמסת כל סוגי העלויות העולות מדרישות המכרז:

- א. עלויות מעסיק בגין שכר העבודה המשולם לבעלי התפקידים השונים;
- ב. עלות תפעול הפרויקט, שעל פי כללי המכרז יש "להעמיסה" על השעות המשולמות. במסגרת עלויות התפעול נכללו עלויות בעלי תפקידים ששכרם לא משולם באופן ישיר ויש "להעמיסן" על עלות השעה, וכן עלויות נוספות לניהול

השירותים, הכל כפי שהוזכר לעיל. כמו כן נכללו עלויות (בפועל) להסעות עובדים⁶, תחת הנחה שאין לראותן כחלק מעלויות השכר הישירות של העובדים (הכוללות רכיב נסיעות, אך לא הסעות).

למעשה השאלות הנבחנות הינן:

- לגבי רכיב (א) - האם רכיב עלויות מעסיק בגובה כ- 30%⁷ כפי שחישב המשרד (למשגיחים ובעלי התפקיד האחרים), "מכסה" את העלויות בפועל לפי דרישות החוק והמכרז?
- לגבי רכיב (ב) - האם רכיב הוצאות התפעוליות והתקורה והרווח, בגובה 25% כפי שחישב המשרד, "מכסה" את ההוצאות התפעוליות והתקורה, ומותיר רווח כפי שאמור להיות מגולם ברכיב זה (ואף רווח גבוה דיו שמצופה שתינתן עליו הנחה במסגרת התחרות במכרז)?

אקדים ואציין כי תוצאות בדיקותיי ביחס לשאלות אלה, הינן כדלקמן:

- תמחור המשרד באשר לעלויות המעסיק הינו **חסר בהיקף של למעלה מ- 10%** (העלויות בפועל הינן למעלה מ- 40%, בעוד שהמשרד תמחר כאמור סביב 30%). אציין כי גם במסגרת המכרז הקודם, חישב המשרד עלויות מעסיק בהיקף של 40% (הדבר אף גובה בזמנו בחוות דעת של מומחה מטעם המשרד עצמו). כלומר – גם באופן השוואתי לתחשיבי המשרד עצמו במכרז הקודם, יש ברכיב זה בלבד תמחור חסר של כ- 10%.
- עלויות התפעול והתקורה [REDACTED] בהתבסס על הוצאות בפועל (ואשר סכירותן נבחנה גם מול מדדים מקובלים), לא רק שאינן מותירות כל רווח, אלא שאף בהן יש תמחור עלות בחסר (גם לאחר העדכון שנעשה בהבהרה 4)⁹.

אפנה כעת לפירוט בדיקותיי וממצאיי:

א. פירוט אופן חישוב עלויות המעסיק בגין שכר העבודה השעתי לכל אחד מבעלי התפקידים:

כאמור, על שכר הבסיס יש להעמיס את העלויות הנוספות לבעלי התפקיד הנובעות מכח חקיקת מגן ודרישות המכרז (בפרט ביטוח לאומי מעסיק, ימי חופשה, דמי מחלה, פנסיה (גמל), פיצויים, הבראה, נסיעות)¹⁰.

שכר הבסיס - בהתאם למופיע בסעיף 4.16 למסמכי המכרז (ובטבלה שצרף המשרד להבהרה 3 כמוצג לעיל) לכל אחד מבעלי התפקידים. לשכר הבסיס הוסף גילום הוצאות הנובעות מחקיקת המגן ודרישות המכרז בהתאם לפירוט הבא:

1. 4.76% בגין גילום ימי חופשה לפי חוק חופשה שנתית, התשי"א – 1951, בהתאם לחישוב הבא:

12 ימי חופשה לשנה / 252 ימי עבודה בפועל = 4.76%

2. 1.92% עבור דמי מחלה לפי חוק דמי מחלה, התשל"ו – [REDACTED], בהתאם לחישוב הבא:

יומיים מחלה בחודש (24 ימי מחלה בשנה / 12 חודשים) * 8.4 שעות ליום עבודה / 175 שעות

עבודה חודשיות * 20% ניצול בלבד (לפי חישוב שמרני) של זכאות ימי המחלה = 1.92%

3. 6.5% בגין הפרשת מעסיק לגמל. בהתאם לצו הרחבה לביטוח פנסיוני במשק – 2008, על המעסיק להפריש החל מה-

1.1.17 6.5% בגין רכיב גמל, המחושבים על שכר הבסיס יחד עם גילום מתלה וחופשה, כלומר לפי החישוב הבא:

(שכר בסיס בתוספת גילום חופשה ומחלה) * 6.5%

אציין שבמסגרת הבהרה 4 תוקן במכרז סעיף 6.24.2 שבו נכתב במקור בטעות שיש להפריש בגין רכיב זה רק 6%. על

אף הוספת 0.5% לדרישת ההפרשה – לא בוצעה תוספת מקבילה של 0.5% לרכיב ההפרשות הסוציאליות בתעריף.

⁶ הסעות מיוחדות של בעלי התפקידים (בדרך כלל באוטובוסים ובצורה מרוכזת) לאזורים מרוחקים (כמו למשל בשטחים ובפזורה הכדואית) ואו בשעות חריגות (בהן העובדים לא יכולים להשתמש בתחבורה ציבורית).

⁷ כפי שהוצג - 31.49% למשגיח רגיל ומשגיח תורן, 29.76% למשגיח לקוינות, 29.6% סגן רכז השגחה ונאמן פנימי, ו- 28.76% לרכז השגחה.

⁹ כפי שמוצג בפרק בדיקותיי וממצאיי. [REDACTED]

¹⁰ סעיף 6.24.1 למכרז קובע (מעבר לתשלום שכר מינימלי לפי הטבלה שבמכרז ובהתאם לעליית שכר המינימום מעת לעת) "הקבלן מתחייב לשלם את שכרם של עובדיו תוך הקפדה יתרה על חוקי המגן המסדירים את תנאי העסקתם של העובדים במדינת ישראל, לרבות הסכמים קיבוציים כלליים לגביהם ניתן צו הרחבה לכלל העובדים במשק. בכלל זה מתחייב הקבלן לפעול עפ"י חוקי החעסקה המפורטים בנספח חוברת ההצעה למכרז, וכל חקיקת מגן אחרת, כל דין הנוגע לחעסקת עובדים לרבות עובדים זרים, צווי הרחבה והסכמי עבודה קיבוציים ככל שאינה מופיעה בנספח זה".

4. 8.33% בגין פיצויים כחוק, על רכיבי שכר הבסיס יחד עם גילום מחלה וחופשה. יצוין כי בהתאם לדרישות המכרז בסעיף 6.24.2, יש לשלם לעובד פיצויים "מהיום הראשון", כלומר: (שכר בסיס בתוספת גילום חופשה ומחלה) * 8.33%.
5. לשעת עבודה עבור דמי הבראה לפי צווי הרחבה בדבר תשלום דמי הבראה, לפי החישוב הבא: 418 ₪ (תעריף יום הבראה) * 6 ימי הבראה בשנה (כמות ימי הבראה על הצד הנמוך, לעובדים הזכאים להבראה) / מספר שעות עבודה שנתיות לעובד (175 שעות חודשיות * 12 חודשים) * %
6. אציין כי מכיוון שמדובר בעובדים עונתיים, הספק מחויב על פי דין להתייחס אליהם כבעלי רצף העסקה (הדבר רלוונטי הן לגבי עצם הזכאות לדמי הבראה והן לגבי ותק להבראה, והוא גם נכון להיבטים נוספים של עלות השכר עבור המעסיק, כמו ימי החופשה שהוזכרו לעיל ועוד).
7. סכום שקלי עבור נסיעות בתחבורה ציבורית, לפי צווי ההרחבה בדבר השתתפות המעסיק בחוצאות נסיעה לעבודה וממנה לכל אחד מבעלי התפקידים. החישוב נערך באופן הבא: סך עלות הנסיעות בתחבורה ציבורית ששולמה לבעלי התפקידים בשנת 2025, חלקי סך שעות ההשגחה ששולמו בשנת 2025. אציין כי בשל קוצר הזמן שעמד לרשותי עד לחתימת חוות דעתי ביום 4.3.2026, התקשיתי באיתור סך העלויות בגין רכיב זה מתוך מערכות השכר של החברה, ולכן חישבתי בדרך אחרת (על פי נסיעה בתחבורה ציבורית בתעריף מינימום, תוך שהערתי שהעלויות בפועל גבוהות יותר). החישוב הנוכחי מדויק יותר ולכן עודכן.
7. בגין עלות המעסיק עבור ביטוח לאומי וזאת על רכיבי השכר בהתאם לחוק הביטוח הלאומי: (שכר בסיס בצירוף נסיעות, הבראה, מחלה, חופשה)

להלן ריכוז העלות השעתית עבור שכר עבודה בהתאם לסעיפים שפורטו לעיל (א1-א7):

רכיב	משיגה	משיגה לקויית	משיגה תורן	רכיב השגחה	סגן רכיב השגחה	מאמן מדימי	משיגה בבהינות אחרות
שכר בסיס	39.50	42.6	39.5	44.6	42.9	42.9	39.5
העמסות סוציאליות:							
חופשה	1.88	2.03	1.88	2.12	2.04	2.04	1.88
מחלה (20% ניצול)	0.76	0.82	0.76	0.86	0.82	0.82	0.76
גמל	2.74	2.95	2.74	3.09	2.97	2.97	2.74
פיצויים	3.51	3.79	3.51	3.96	3.81	3.81	3.51
הבראה							
נסיעות							
ביטוח לאומי							
סה"כ עלות שעתית (ללא הסעות)							
שיעור סוציאליות							

ג. הוצאות תפעול הפרויקט -

מעבר לעלויות שכר העבודה כפי שפורט בסעיף הקודם, קיימות עלויות הכרחיות נוספות לתפעול הפרויקט ההשגחה על מערך הבגרויות. עלויות אלו הינן אינטגרליות לתפעול השוטף של מערך הבגרויות, ולא ניתנת בגינן תמורה בנפרד, ולכן הן חושבו והועמסו על עלות שעת בעלי התפקידים.

בתוך כך יש להעמיס על עלות השעה עלויות כח אדם נדרש שהספק לא מקבל בגינם תשלום ישיר (כמו מנהל פרויקט לכל אזור, מנהל הדרכה, מנהל תפעול, רכזי גיוס ותפעול, חשבי שכר וכד'), וכן עלויות תפעול נוספות (הסעות לעובדים, שכירות, אחזקה, פרסום, מחשוב, ביטוחים, מימון, ערבויות וכד').

עלויות כח האדם הנ"ל הוצגו בפניי מתוך [REDACTED] ועלויות התפעול הנוספות הוצגו בפני מתוך [REDACTED]. יצוין כי מדובר בעלויות בפועל כפי שהוצאו על ידי החברה, והן גם נבדקו בדיקות סבירות (השכר נבדק מול רמות השכר הנהוגות בשוק העבודה, השכירויות מול מחירי השוק של שכירויות וכד', והכל לפי מדדים מקובלים בשוק). להלן עלויות כח האדם הנדרש לתפעול המכרז:

סעיף	עלות שכר לחודש	סה"כ	הערות
צוות			
מנהל פרויקט			
מנהל הדרכה			
מנהל תפעול			
רכוזת תפעול וגיוס			
חשבות שכר			
סה"כ עלויות צוות נוספות לא מתומחרות			

עלויות אלו משקפות בין היתר העסקת מנהל פרויקט (מתחייבת מסעיף 6.25.1 למסמכי המכרז), מנהל הדרכה (החישוב הניח באופן מצמצם [REDACTED]), מנהל תפעול (שוב - חישוב מצמצם [REDACTED]), רכזי תפעול וגיוס (לפי היקפי משרות בפועל) וכן חשבי שכר (שוב - לפי היקפי משרות בפועל).

יצוין כי החישוב לעיל מניח זכייה מירבית (בשלושה אזורים), אך על המשרד (ובהתאם המציעים) להביא בחשבון בתמחור גם אפשרות של זכייה חלקית, כאשר במקרה כזה חלק מרכיבי העלות לא קטנים באופן לינארי (במקרה זכייה באזור אחד, למשל, לא ניתן להסתפק במנהל פרויקט בשליש משרה, שכן תשומות הניהול אינן לינאריות עם כמות האזורים/המשגיחים, ויש תשומות ניהוליות רבות שידרשו בלי קשר להיקף הזכייה). על כן, על המשרד (ועל המציעים) לתמחר באופן גבוה יותר, על מנת לתת מקום גם לאפשרות זכייה באופן זה. עם זאת, כאמור, החישוב לעיל מניח זכייה באופן אופטימלי.

בנוסף, נבדקו עלויות שכירות, אחזקה, פרסום, מחשוב וכד' [REDACTED] רצ"ב סיכום עלויות אלה:

סעיף	לשנה	הערה
דמי שכירות, דמי ניהול, מיסי עירייה (ארנונה), חשמל, מים	[REDACTED]	גם [REDACTED]
אחזקת משרד ואחר	[REDACTED]	
פרסום משרות השגחה באמצעי מדיה שונים	[REDACTED]	
מחשוב ייעודי לפרוייקט (תחזוקת מערכת משגיחונית) ותחזוק שוטף	[REDACTED]	
סה"כ הוצאות כלליות לפרוייקט	[REDACTED]	

בנוסף נבדקו עלויות ביטוחים ומימון בהתאם לנדרש במכרז, ונמצא כי הינם בסך [REDACTED] מהיקף הפרוייקט:

סעיף	אחוז
ביטוחים	[REDACTED]
מימון	0.7%
סה"כ	[REDACTED]

עלויות המימון מתייחסות לעלויות ביטוחים בפועל () וכן לעלויות מימון 45 הימים בין מועד העברת השכר לעובדים לבין המועד בו המשדר מעביר את התמורה וזאת לפי רכיב שנתית נמוכה מאד של 5.6% בלבד (5.6% לשנה הם 0.7% לחודש וחצי). בנוסף יש עלות לערבות הביצוע, שלא גולמה בחישוב.

בנוסף נכללו עלויות הסעות לבעלי התפקידים - מדובר על עלויות של הספק להסעות מיוחדות של בעלי התפקידים (בדרך כלל באוטובוסים ובצורה מרוכזת) לאזורים מרוחקים (כמו למשל בשטחים ובפזורה הבדואית) ואו בשעות חריגות (בהן העובדים לא יכולים להשתמש בתחבורה ציבורית)¹¹. בגין רכיב זה העלות

סיכום ביניים

להלן טבלה המציגה את עלויות התפעול שמועמסות על עלות השעה של בעלי התפקידים השונים, בהתאם לחישוב הבא: סך הוצאות שנתיות בגין כל סוג עלות, חלקי מספר שעות הפעילות על פי המכרז של כל בעלי התפקידים ()

משיגה משיגה משיגה	סך לחישוב	משיגה	משיגה לקיות למידה	משיגה תורן	רכז השגחה	סגן רכז השגחה	נאמן פנימי	משיגה משיגה משיגה
סה"כ הוצ' כח אדם (צוות רכזי תפעול השגחה וגיוס וחשבות שכר)								
סה"כ שכירות ואחזקה, פרסום, מחשוב ותפעול הסעות								
ביטוחים ומימון								
העמסת הוצאות תפעול פרויקט								
עלות שכר שעתית								
סה"כ עלות שעתית כולל העמסות לפני רווח								
שיעור עלויות תפעול מסך העלות השעתית								

סיכום הממצאים:

נמצא כי תמחור המשדר באשר לעלויות המעסיק (פרק א' לעיל) הינו חסר בהיקף כ- 10% (העלויות בפועל הינן כ- 40%, בעוד שהמשדר תמחר כ- 30%). חיזוק לממצא זה הינה העובדה שגם במסגרת המכרז הקודם, חישוב המשדר עלויות מעסיק בהיקף של 40% והדבר אף גובה בזמנו בחוות דעת של מומחה מטעם המשדר עצמו. כלומר - גם לפי תחשיבי המשדר עצמו במכרז הקודם, יש ברכיב זה בלבד תמחור חסר של כ- 10%.

עוד נמצא כי עלויות התפעול והתקורה (פרק ב' לעיל), לא רק שאינן מותירות כל רווח, אלא שגם ברכיב יש תמחור בחסר נוסף. נפי שניתן לראות מן הטבלה שלעיל, בעוד שברכיב ב' מצופה מן המציעים לתת הנחה מתוך רכיב בגובה 25%, הרי שעלות רכיב זה לבדו

באופן שלא מאפשר מתן כל הנחה (ואזכיר שברכיב עלויות המעסיק יש חסר של כ- 10%)¹³.

¹¹ בסעיף 4.16.3 למכרז נקבע כי "על הקבלן לקחת בחשבון בעת התמחור כי המשדר לא ישלם תוספת כלשהי עבור בתי ספר מרוחקים ואו בהם נדרשת נידות של בעלי תפקידים באמצעות הסעות או בשל הצורך בשיבוץ משגיחים נטולי ניגוד עניינים, או שיבוץ משגיחים מחוץ לאזור".
¹² מספר המנות שפורט במכרז תורגם למספר שעות, והוסף לו מספר השעות של בעלי התפקידים כפי שפורטו במכרז. ראה חגרת שוליים 14 להלן.

להלן הצגה כוללת של חישוב עלות שעתית בהתאם לכללים שפורטו לעיל, בגין כל רכיבי העלות עבור כל אחד מבעלי התפקידים (לפי האמור בפרקים א' ו-ב' יחד):

סה"כ	משגיה בחינות אחרות	נאמן פנימי	סגן רכז השגחה	רכז השגחה	משגיה תורן	משגיה לקויים למידה	משגיה	
								סה"כ עלות שעתית העמסות
								סה"כ עלות שעתית + העמסות
	64.92	69.50	69.50	71.78	64.92	69.09	64.93	מחיר מקסימאלי לשעה
								פער ממחיר מקסימום לשעה
								רווח (הפסד) במונחים כספיים. (פער ממחיר מקסימום * צפי לשעות ביצוע לפי מכרז)

ההפסד במונחים כספיים חושב באופן הבא: חישוב הפער בשקלים שבין מחיר המקסימום השעתי לסך העלות השעתית לפני רווח, והכפלת פער זה בצפי השעות לכל אחד מבעלי התפקידים על פי המפורט במכרז (הן היקפי המנות והן היקפי השעות לבעל תפקיד)¹⁴. אציין כי לצורך חישוב ההפסד המצטבר, ההפסד לשעה הוכפל במספר השעות המוערך לפי המכרז במחוזות [REDACTED].

כפי שניתן לראות מהטבלה שלעיל - העלות השעתית לספק, הכוללת את כל העמסת העלויות הנדרשות לפי כללי המכרז, גבוהה במידה ניכרת מתעריף השעה המרבי לפי המכרז (וזאת עוד לפני שהובא בחשבון רווח לספק).

המשמעות היא הפסד כספי של [REDACTED] כך שמציע שיזכה במכרז יידרש "לספוג" מכיסו סכומי עתק למימון הפעלת מערך השגחה על נבחי בחינות הבגרות.

להלן ההפסד השקלי המחושב לכל מנה ולכל שעת בעל תפקיד, ביחס למחיר המקסימאלי למנה ולשעת בעל תפקיד כפי שנקבע במכרז (וזאת מבלי להתחשב ברווח כלשהו לספק):

סוג משגיה	סוג המנה	שעות לפנה לאחר תוספת 25% תוספת זמן	שעות למנה לאחר תוספת 30 דקות לפני בחינת	שעות למנה לאחר תוספת 10 דקות	מחיר מינימלי לשעת עבודה	עלות שכר שעתית כוללת למנה	תפעיל לשעה	תפעיל למנה	סה"כ עלות למנה - לא רווח	מחיר מקסימום במכרז - כולל תוספת התקורה ורווח	פער - עלות למנה	מחיר מקסימום למנה כולל תוספת תפעיל ורווח
משגיה	1.5	1.875	2.38	2.54	39.5							
משגיה לקויים	1.5	1.875	2.38	2.54	42.6							
משגיה	2	2.5	3	3.17	39.5							
משגיה לקויים	2	2.5	3	3.17	42.6							
משגיה	2.5	3.125	3.63	3.79	39.5							
משגיה לקויים	2.5	3.125	3.63	3.79	42.6							
משגיה	3	3.75	4.25	4.42	39.5							
משגיה לקויים	3	3.75	4.25	4.42	42.6							
משגיה	3.5	4.375	4.88	5.04	39.5							
משגיה לקויים	3.5	4.375	4.88	5.04	42.6							
משגיה	4	5	5.5	5.67	39.5							
משגיה לקויים	4	5	5.5	5.67	42.6							

¹⁴ על בסיס מספר המנות המוערך במכרז למחוזות [REDACTED] כפי שמופיעים בטבלאות שבסעיפים [REDACTED] במכרז, בהתאמה. כמו כן על בסיס מספר השעות לבעלי תפקידים בסעיפים [REDACTED] במכרז, בהתאמה.

סוג כוח אדם	שכר	עלות שכר	תפעול	סה"כ עלות לשעה ללא רווח	עלות שכר מקסימום לשעה במכרז כולל הוצאות תפעוליות, תקורה ורווח של 25%	פער - עלות לשעה ללא רווח מול מחיר מקסימום למנה כולל הוצאות תפעוליות, תקורה ורווח
רכז השגחה	44.6	████	████	████	71.78	████
סגן רכז השגחה	42.9	████	████	████	69.50	████
משגיח תורן	39.5	████	████	████	64.92	████
נאמן פנימי	42.9	████	████	████	69.50	████
משגיח בבחינות אחרות	39.5	████	████	████	64.92	████

לסיכום

כפי שהוצג לעיל - התמורה המרבית המוגדרת במכרז, לא יכולה לכסות את העלויות המגולמות בדרישות המכרז. ככל שלא ייערך שינוי בשיטת התמחור של הסעיפים שפורטו לעיל, ידרשו המציעים שיזכו במכרז "לספוג" על חשבונם אחוז נכבד מהוצאות מתן השירות. מיותר לציין את המשמעויות הכלכליות והכדאיות העסקית לעניין התמודדות במכרז במתכונת תמחור זאת.

בכבוד רב,

